



**Piesă
la
dosarul
Pitești**

În mod deliberat publicăm această „Piesă la Dosarul Pitești” după articolul „Manualul comunist de instrucțiuni privind războiul psihopolitic”.

Facem acest lucru pentru că în fenomenul criminal Pitești, acest manual a avut o largă aplicare, urmărind exact ce indica litera crimei: spălarea creierului. La Pitești această metodă satanică s-a aplicat în proporție de masă pe tinerii studenți români.

JUSTIN ȘTEFAN PAVEN

Infernul Pitești

2



În cursul zilei cineva mi-a atras atenția să fiu mai prudent în conversații și în special mai circumspect față de câteva persoane, dintre care mi-a pomțit pe unul care ar fi fost mai periculos. Era un tip robust, bine legat, de talie mijlocie, cu o figură rotundă și ochi albaștri. Fusese student în Drept, la Iași, și pe traieta în care își ținea lucrurile scris: Eugen Turcanu, str. Valea Saacă 9, Câmpulung. Stătea foarte retras, și-si petrecea multă vreme privind pe fereastră, gânditor și întunecat. Încă nu se pusese ră obloane și la mai puteai delecta cu priveleșta zărilor.

Dacă nu mi-ar fi spus că era un informator periculos, după figură nu părea a fi om rău și în conversație era chiar plăcut, dar pe mine nu mă interesa pentru că aveam deocamdată destul cu care să mă întrec.

În perspectiva celor trei ani - că nu credeam niciodată că voi sta - îmi făceam totuși proiecte de căștigare cu folos a timpului. În afară de conversațiile prin care căutam să-mi îmbogățesc bagajul de cunoștințe științifice, literare, politice, îmi făceam de lucru cu scriitura în os. Dintr-un ac otelită, pe care-l treiam atunci cu mare străduție, îmi confecționam o mică dăliță și când se nimeria în ciobă vreun os potrivit pentru lucru, îl ajustam, prin șlefuire pe orient, și apoi făceam din el cruculițe, medalioane. Aveam încă de la carantină unul început și, în dimineața aceea, a două de la intrarea noastră aici, la "4 Spital", mă apucasem să-l ajustez pentru o cruculiță.

Sedeam într-un colț al camerei, ca să nu fiu văzut de la ușă, absorbit de lucrul meu, când am tresărit speriat la auzul unei voci puternice care striga:

- Nimeni nu mai mișcă, bandiților!... Toată lumea trece la marginea pircului, cu mâinile pe cap!... Executații!... Ce, n-ai auzit, ticloșilor?!

Brupoare!... ululă!... dezorientare!

Nimeni nu știa ce se petrecea în clipa aceea în mijlocul nostru. În mișcarea care se produse, s-au separat două grupuri: unul, în număr de circa 20 persoane, în frunte cu Turcanu, care dădea ordinele și înjura ca un leșit din mîni, și altul, multimea celorlalți, surprinși, consternați, înfricoșați de vacarmul care se stămise prin înghesuirea noastră forțată spre pircul de la perete.

Justin Paven
Justi

*În temnița
de la
Pitești,
călăii
comuniști,
psihopoliticieni
instruiți la
Moscova,
au pus
în practică
arma lor
ucigătoare:
spălarea
creierului.
Cobaii
studenții
români.*

Vreo câțiva din cei 20, care îl secondu pe „sef” în această operație, scosaseră de pe undeva betă și ciomege pe care le pusese în funcțiune, pentru ca șocul surprizei să fie mai mare.

Eu m-am trezit cu vreo două lovituri peste spate, zvârlit la marginea pricului, înspre fereastră, și mă uitam îngrozit, cu mâinile pe cap, să văd ce se întâmpla.

Unii mai cerbicoși dintre noi, care nu se supuseseră cu promptitudine ordinelor, au fost luați în pumni și zvârliți cu niște saci peste ceilalți.

În câteva minute, cele două tabere stăteau față în față într-o încrâncenare demonică. Aceia amenințatori, cu ciomegele gata să lovească la cea mai mică mișcare de împotrrire, ceilalți îngrozii și paralizați de violența acestui șoc, imobilizăți, cu mâinile pe cap, ne uitam năucii la cei care stăteau ca turbăți în fața noastră și nu înțelegeam nimic...

Primul gând, la fel ca acela de la garajină, din noaptea de Crăciun, a fost că milițenii lochisoni, travesții! În destinații, au fost vârați printre noi ca să ne terorizeze. De aceea nu s-a mai schitat nici un gest de ripostă din partea nimănui.

Turcanu, însoțit de vreo doi vișagani încruntați, profănd de acel moment de surpriză, își amenaja forșorul de bătaie. Lua pe fiecare deșinut în parte, îi cerea să-și aducă bagajul de unde-l aveau pus și-i stabilea un loc pe prici, acolo unde hotărâ el. Șocotea operația în așa fel încât să nu stea slăbiiți doi din aceeași organizație, întrebându-i dacă se cunoșteau mai demult.

În acest timp, care a durat poate mai puțin de un sfert de oră, unii au început să-și mai revină din buimăcașia primului moment și au încercat să schiteze o cădere împotrivre, lăsând mâinile jos de pe cap și murmurând a nemulțumire.

– Nimeni nu scoate un cuvânt, ticăloșilor!... a strigat Turcanu, repezindu-se cu pumnii la unul care era în fața lui.

– Ce, nu vă convine, bandiților?!... Ia, toată lumea drept!!... Un pas înainte și mâinile sus!... Flexuni la comanda mea: unu... doi... unu... doi...

Acum nu se mai împotrivre nimeni; dar numărătoarea lui nu mai avea sfârșit. Cei mai slăbiți începuseră să nu se mai poată ținea decât cu greu, după vreau ofert de oră de asemenea efort epulzant, dar spre mai marea lor suferință erau luați în primire de ciomegele celor 20, ce-i stăteau să-și continue ritmul cu lovituri care nu mențajau.

Eu mă forțam din răspuțeri să nu dau prilejul intervenției ciomegilor dar, de la un timp, am început să ametesc. Se învârtă totul în mine și genunchii nu mă mai țineau. Eram complet sfârșit de puteri, dealtfel ca și ceilalți, și am început să ne prăbușim pe rând, gemând și urlând sub avalanșă de lovituri care cădeau acum cu nemiluita peste niște trupuri slăbite de toată vloga.

Când s-a dat seama că nu mai eram în stare să facem nici o mișcare, Turcanu a decretat încelarea.

– Toată lumea la loc, la marginea pricului; mâinile în „buzunori” și capul în jos. Nimeni nu se uită în dreapta sau în

stânga și nu scoate o vorbă!

Acum era complet stăpân pe situație.

Era sigur că nimeni nu se va mai ridica să riposteze, pentru că reusise, cu surpriza violenței, să-i intimideze pe toți. Dar numai atât nu era suficient. Groaza și teroarea trebuiau să pună stăpânire pe toate sufletele, pentru a le putea paraliza orice încercare de revoltă sau ieșire din această stare. Pimbandu-se ca un lup hămesit prin fața noastră, își căuta o victimă. Nu i-a fost greu s-o găsească, pentru că se pare că era oarecum informat asupra componentei camerei, cu velleitățile politice ale fiecăruia; mai ales că avusese prilejul să depisteze pe câțiva, îi interesau în special legionarii și acum își punea ochii pe câte unul, trăgându-l de pe prici cu un pretext:

— Unde te uiti, mă? ... Nu ți-am spus să te uiti în jos? ... Ia vino-ncoa! ... și cu câțiva pumni în cap l-a trărit în mijlocul câtorva ciraci care așteptau, așezați în cerc, să-și ia în primire viclima.

Cu o furie de necescriș au început să-l lovească, și cu pumnii, și cu ciomegele, și cu picioarele, și să-i arunce de la unul la celălalt, până când nenorocitul, plin de sânge, a căzut aproape în nesimțire și nu s-a mai putut ridica. După ce l-au mai tras câteva picioare în cap, l-au luat doi și l-au zvrălit pe prici, silindu-l să stea cu mâinile în buzunare și cu capul în jos, cum se dăduse porunca.

A urmat altul, și apoi altul, ca într-o horă drăcească menită să nimicască și ultima picătură de rezistență fizică și morală a celor care intrau în jocul lor turbat.

Stăteam îngroziti și tremurând de spaimă la gândul că ne va veni rândul fiecărui să trecem prin acel cumplit supliciu, dar spre ușurarea noastră s-au mulțumit deocamdată doar cu câțiva. Demonstrația era făcută pentru toți și probabil oboseșeră, mai ales că trecuse demult ora prânzului și nici unui nu pusese nimic în bură.

Hârdăiele cu mâncare fuseseră lăsate afară, la ușă, dar nimeni din administrația închisorii nu se sesizase, nici se sinchisise că la camera „A Spital” deținuții se băteau între ei și nu li se dăduse de mâncare până aproape de ora închiderii.

Când Turcanu a ciocănit în ușă, cerând milițianului hârdăul cu mâncare, acesta a deschis liniștit de parcă nici nu fusese acolo în ziua aceea și habar n-avea de cele întâmplate pe secția lui. În acest lăceș al răznetului demonic.

Am fost serviți fiecare la locul unde ne găseam, de către echipa de șoc a lui Turcanu, fără să avem voie să ne ridicăm capul și ochii din pământ, din gâmba cu zeamă rece ce ni se oferise. Cred că a fost cea mai amară bucată de pâine ce am mâncat vreodată în închisoare.

Îmi era gâtul uscat și parcă mă durea fiecare înghițitură. Nu voiam să arăt însă că n-aveam poftă de mâncare, pentru a nu provoca alte reacții din partea lor. Abia acum am înțeles

**În temnița
de la
Pitești,
călăii
comuniști,
psihopoliticieni
instruiți la
Moscova,
au pus
în practică
arma lor
ucigătoare:
spălarea
creierului.
Cobaii
studenții
români.**

rostul scoaterii din cameră a lingurilor și gamelelor; pentru a nu fi folosite ca arme albe.

Să învălmășeau în mintea mea cele mai cumplite gânduri de disperare, neștiind cât va dura situația aceasta și ce va urma. Credeam că nu vom mai lesii vii sau sănătoși de acolo, mai ales când vedeam urmările bătăilor asupra organismului victimelor.

Călăii se retrăseseră în colțul lor, să-și devopze ciorba și să se odihnească, lăsând un planton care să ne supravegheze. Când vreunul dintre noi avea nevoie să meargă la toaletă, care se găsea aproape de locul unde mă aflam eu, trebuia să ceară voie plantonului. O dată am îndrăznit să ridic ochii și să mă uit pe furis și când am văzut urina roșie-neagră a unui care fusese bătut cumplit, am pierdut orice speranță că voi ieși zdrăvăn din încâlcăciunea aceea. Aceeași îngrijorare se vedea și pe fata celor în cauză, pe care îi simteam cum își pierdeau firea.

La numărul de seară nu ne-am mișcat de pe locul unde ne aflam și Turcanu a dat raportul. Din partea milițienilor nici un gest de surprindere față de situația pe care o vedeau, deși vânătorile, umflăturile și capetele oparte erau atât de evidente. Unul dintre ei, cu cinism, încercă o glumă:

— Da? Ce sunt așa de supărați, mă, băieții ăștia ai tăi, ezi? Ce, nu le-a plăcut ciorba?!

Toate acestea ne întăreau și mai mult convingerea că totul era aranjat de administrația închisorii, așa că nimeni nu se mai putea gândi la vreo intervenție salvatoare.

Clopotul care a sunat stingerea în seara aceea a fost ca gongul de încheiere a unui meci de box.

Lăsându-ne să ne întindem oesele zdrobite pe pricul tare de lemn, acoperit cu rogojină, am sperat că totuși clipele de răgaz ale somnului ne vor aduce o oarecare alinare.

Dar cu ce vă veni ziua de mâine?

Clopotul de dimineață a fost însoțit de răcnetul plantonului care ne supraveghea somnul:

— Drept! Desteptarea!... la poziția la marginea pricului!

Am sărit din somn ca arși, cu sentimentul că eram încă sub impresia unui vis de groază, a unui coșmar ce se pretungea.

Ne-am așezat din nou cu mâinile în buzunare și cu capul în jos, nelindrăznind să ne uităm în dreapta sau stânga, așteptând înspăimântăți reluarea achinguilor.

După o scurtă ieșire la W.C. cu toaletele, ne-au lăsat să ne luăm în liniște surrogatul de dimineață, ca să prindem puteri pentru cele ce aveau să urmeze.

În aceeași atmosferă care ne făcuse să credem că cei care se aflau în mijlocul nostru și ne terorizau erau milițieni, apra o mai mare confuzie, Turcanu dădu ordine pentru o percheziție, dar nu așa cum fusesem obișnuiți până atunci.

când eram luați prin surprindere și ni se scotoceau bagajele și hainele pe la toate cusăturile.

De data aceea, controlul se făcea pe conștiința proprie. Era o verificare a gradului de spaimă ce trebuia să ne cuprindă, un fel de test psihologic, dar și pretext pentru alte dezițări furibunde.

- Vă verificați bagajul și tot ce dețineți nepermis puneți aici, pe masă. Aveți grijă că dacă găsec: la voi vrun obiect tăios, vrun ac de tutut sau vrun creion, aveți de-a face cu mine! Răsuna sentința tortionarului țef.

Infrigurati, fiecare am început să scoatem lucrurile incriminate. Gândindu-mă că am fost văzut lucrând, m-am grăbit să depun dăbăta mea de sculptură și oasele pe care voiam să le lucruez; și imediat s-au strâns pe masă o multime de măturișuri de care s-au lepădat toți, că să nu fie prilej de noi cazna.

Odată încheiată această operațiune, Turcanu își pregătește alocuțiunea prin care ne aduce la cunoștință că ne va fi soarta în urma acestei acțiuni de „reeducare”, prin care regimul ne oferă posibilitatea să fim rediți societății ca cetățeni onorabili și cinștiți, sau, dacă nu acceptăm, va trebui să ne împăcăm cu gândul morții.

Se plimba cu pași mari prin fata noastră și încerca să ne convingă de bunăvoința și grăja pămntească pe care regimul o avea pentru noi.

- *Vi se dă posibilitatea să vă recăstigați libertatea, poate chiar mai devreme decât vă așteptați. Dar nu așa cum va închipuiți voi, că or să vină americanii să vă scape; cine-ășteaptă pe americani, o să aștepte murt și bine (nici aici avea dreptate!). Regimul nostru de democrație populară vă dă această șansa. Nișinea nu vrea să vă distrugăți ființele prin puscării, dar va trebui să dați dovadă de cinște, de corectitudine, să demonstrați că regretați faptele antisociale pe care le-ați săvârșit și să vă încadrați cu sinceritate în noua ordine socială care s-a instaurat în țara noastră. Vi se cere să vă faceți autodemascarea totală a tuturor faptelor pe care le-ați săvârșit și ale reacționarilor care vor să submineze regimul. Dacă veți fi sinceri și veți da pe față toate nebinile de care v-ați făcut vinovați și le regretați, regimul știe să fie generos cu voi. Dacă, însă, vă veți încopățana să rămâneți cu mentalitățile voastre retrograde și depășite, veți suporta toate consecințele acestei atitudini răuvoitoare; să nu vă mirați dacă veți pieri. Societatea n-are nevoie de rămășițe burghezo-moșieresti, fasciste, de partide istorice anacronice. Astăzi omenirea se îndreaptă spre comunism, care va transforma toate mentalitățile învechite și va instaura o nouă societate, bazată pe dreptate, pe egalitate și libertate (o vedem azi cum arată!). Cine vrea să trăiască și să vadă iar soarele libertății, să se supună, cine nu vrea să-și schimbe atitudinea față de regimul nostru să știe că va murt, poate chiar aici...*

Sinștre perspective, mai ales că nișeni nu știa cum va trebui să dăm dovadă de schimbarea cerută.

*În temnița
de la
Pitești,
călăii
comuniști,
psih-
activiști
instruiți la
Moscova,
au pus
în practică
arma lor
vegătoare:
spălarea
creierului.
Cobaii:
studenții
români.*

Limbajul acesta, cu „regimul nostru”, cu „comunismul birutor”, cu „mentalitățile învechite”, suna așa de bizar în urechile noastre obișnuite doar cu conversațiile de tip „reacționar”, anticomunist, încât ne întăreau și mai mult convingerea că ne aflam în fața unor oameni ai închisurii comuniste.

Chiar dacă ar fi încercat cineva să creadă că cei din fața noastră erau conștienți de suferința cu noi, condamnați de o stăpânire samavolnică, n-ar fi putut să înțeleagă o asemenea mulțime de conștință și un asemenea comportament de ucigași ai semenilor lor. Abia mai târziu aveam să simț pe sufletul meu propriu cum era posibilă o asemenea abdicare de la glasul conștiinței.

În discuțiile ce au urmat ulterior se făceau dese aluzii la „oportunism”, la cei care își închipiau că vor putea înfrân „vigilența poporului”, „ascunzându-se sub masca” unei false bunăvoințe, dar pe deodată „subminând interesele clasei muncitoare”...

Ce îi aștepta pe „oportuniști” puteam să vedem încă de pe acum în două cazuri care se aflau sub ochii noștri: Bogdanovici și Nuti Pătrășcanu, doi colaboratori intimi ai lui Turcanu, care în prezent se găseau pe banca acuzării, printre cei care primeau porțile de bătaie aproape în fiecare zi, și care, după prevestirile lui Turcanu, într-adevăr, n-au reușit să supraviețuiască.

Totul era încă învăluit într-o nebulosă, care avea să se deskyească abia mai târziu, după multe zile de pregătire cu ciomagul, cu pumnul, cu injurătura și tensiunea nervoasă, culminând cu sinuciderea și morți, într-un răstimp de numai 40 zile.

Atmosfera de tensiune era întreținută permanent prin obligația respectării cu strictețe a fațonului și poziției cu capul în jos și cu mâinile în buzunare, care nu era deloc comodă, mai ales că erai alit tăl stai așa de dimineața până seara.

Doar atunci când Turcanu încerca vreun dialog de latonări cu unul dintre noi, puteam să ridicăm capul ca să dăm răspuns la întrebările ce ni se puneau. Dar momentele acestea ajunseseră să crească mai mare groază, pentru că discuția cu el sfârșea aproape regulat cu bătaie. Nicodată nu era mulțumit de sinceritatea răspunsurilor noastre și, în cazurile mai grave, hăitit nenorocit era întins pe o masă lungă. În mijlocul camerii, și lovit cu ciomagul și cureaua până când făcea pe el de durere.

Era deosebit de inventiv în a scormi și aplica cele mai cumplite suplicii, de la simpla bătaie cu pumnul până la silirea de a-și mânca excrementele pe care osânditul nu și le mai putuse reține din pricina durerilor.

Scenetele acestea erau groaznice și nu pot fi relatate în cuvinte care să redea oroarea unui asemenea moment. Închideam ochii și mă crispam de îngrețosare și totodată de milă față de nenorocitul ajuns în această stare de obligare prin violență la abdicarea de la demnitatea de om.

În mijlocul unei halte de fiare feroce care rănjea satisfăcută și făcea haz de spasmele osânditului obligat la asemenea monstruozitate, tortionarii îi dădeau la urmă cutia cu urină de la tineta „ca să-și dreagă gustul”!

Cred că nici demonii n-au atâta imaginație scabroasă ca omul deocăzut.

Cea mai frecventă peisajă era însă bătaia la tălpi, de care am avut și eu parte.

Dintre cei mai sadici bășuși, care căutau să dea dovadă de zel deosebit, se remarcaseră: Vasile Pușcașu, un fost aviator, o nămilă de om cu mustră de măcelar, care părea că se defecta atunci când lovea cu pumnul; unul Roșca, mic de statură, dar cumplit de răutăcios; apoi Mărtinșu, Ticută Străchinaru, Gherman, Șteier, Apăvăloae, Vasile Badala.

Pe bietul Iosif Iosif scarta îl scoasese pentru un moment din mijlocul lor la o anchetă suplimentară și acum se trezise din nou în iureșul acelor încercări. Revenind, Turcanu l-a pus printre plătosele care ne supravegheau.

Mai erau și alții din echipa aceasta, recrutați dintre cei considerați mai sinceri și mai potriviți să contribuie la activitatea de „reeducare a liniștelui”, al căror nume nu-l mai rețin pentru că au trecut mai neobservați și fără excese de zel tortionar.

Desigur că printre ei se numărau destul care-și făceau serioase proese de conștiință pentru colaborarea cu Turcanu, dar de frica morții nu erau în stare să schizeze nici un gest de opoziție.

Fiecare aștepta acei momente providențiale care să spuiebre coșmarul acesta și cei ce aveau în suflet o rază de credință nădăjduiau în miracolul salvator al vieții noastre.

Timpul însă era împotriva noastră. Se acurgeau zilele în gir, fără altă modificare decât bătăile care făceau program regulat: în fiecare zi câte doi sau trei.

Se miza desigur pe măcinarea totală a voinței și puterilor noastre de rezistență fizică și sufletească.

Să stai zi de zi la marginea pricului, cu capul în jos și cu mâinile în buzunare, fără să te miști decât la serviciul mesei și la ieșirea cu tineta, era cumplit. Cât despre tăcere, după un timp, aveam sentimentul că nu mai știam vorbi; așa de bizar îmi sunau puținele cuvinte ce le rosteam.

În momentele când înceta programul torturilor, se lăsa în cameră o liniște de mormânt.

Tortionarii se retrăgeau în paturile lor, să se odihnească, iar noi rămâneam în grija plătitorului care se plimba în tăcere, cu pași sacadați prin fața noastră.

Cu capul în jos și cu mâinile în buzunare, închideam ochii și evadam în lumea liberă a celor dragi, de care mă prindea acum un dor sfâșietor. O vedeam pe mama cum stătea însingurată în patul ei din colțul camerei, lucrând, cu ochii înălțorimați, la vreo broderie și gândindu-se, cu sufletul ars de durere, la mine. Îmi apăreau atunci imaginile copilăriei ferice, pe care alături de tata, în toată modestia vieții lor, mi-o

**În temnița
de la
Pitești,
călăii
comuniști,
psihopoliticieni
instruiți la
Moscova,
au pus
în practică
arma lor
ucigătoare:
spălarea
creierului.
Cobății
studentii
români.**

Împodobiseră cu amintiri de bașm. Mă pîmbam cu gândul prin toate locurile din țară pe unde colindasem împreună cu ei, în anii nevinovăției mele, și parcă simțeam cum se lăsa acum în sufletul meu un fel de mustrare și părere de rău pentru micile răutăți cu care-l supărasem.

Eram apoi năpădit de evenimentele adolescenței și ale anilor de studenție, cu încrețele nesăbuite care, la vârsta aceea crucială, îți pot schimba în mod fatal destinul pe care părinții se străduiesc, cu sacrificii considerabile, să ți-l facă fericit.

Conștiința, eliberată acum de confuziile perioadei de orgoliu ale vieții, începea să-și împezească zenfintele și să mă facă, deocamdată deustul de vag, să-mi văd greșelile și zădărniciile unui timp irroat în acțiuni neconștate și vinovate.

Tresăream din reveria mea cu câte un pumn trântit în ceafă de planton:

— Ce, mă, dormi?... Trezește-te!

Mă cupundea atunci o jale amară și o dată am strigat către Dumnezeu: „Doamne, Tu ai suferit doar o noaptea și o zi, iar pe noi ne lași să fim chinuți atîta timp pe crucea acestor... Dumnezeu, de ce ne-ai părăsit?!”

Stiau să facă din toate, prilejuri de tortură. Ieșitul la WC, trebuit executat cu o rapiditate năucitoare. Cei peste 40, căb eram dintre osândiți, eram datori să ne terminăm nevoile în cel mult o jumătate de oră, așa că nu aveam decât 30-40 de secunde la dispoziție fiecare. Val de cei ce erau cât de ușor constipați; de multe ori renuntau, amănînd pentru a doua zi și până atunci se constipau și mai tare.

O dată pe săptămână se aduceau în cameră niște unelte cu care urma să ne bărbierim. Erau două brice și vreo trei mașini de ras, adevărați instrumente de tortură care, înrate pe mîna călăilor noștri, completau cu prisosință chinurile cu care se delectau atunci când aveau prilejul să ne-năpăcoacească vreunul. Nouă nu ne era permis să ne atingem de ele, fiind considerate periculoase în mîna noastră, și trebuia să ne lăsăm jupuiti de unii dintre ei, care făceau oficiul de bărbieri.

Eu venisem de la Jilave cu o bogată mustăță pe care mi-o lăsasem și din dorința de a mai micșora suprafața de ras cu îngrozitoarele brice ale pușcinei. La primul bărbierit, Turcanu a dat poruncă să cadă toate mustățile, iar mie a încercat să-mi motiveze ironic:

— Nu-ți sade bine ție, așa tînr și cu „musteți”!

Trecuseră vreo două săptămâni de ședere la marginea priciului. În care timp începea să se contureze scopul umărîi în această acțiune.

În afară de recunoașterea vinovăției pentru faptele condamnate de instanță și înfierarea lor publică, trebuia să dăm dovadă de sinceritate și loialitate față de regim, demascînd tot ceea ce ascunsesem și nu declarasem la Securitate în

cauza proprie sau ceea ce ar fi constituit un pericol contra Statului, din partea altora, prieteni, cunoscuți sau chiar rudenii.

Acum începuseră să se declanșeze niște timpitice procese de constință, deoarece Turcanu urmărea îndeosebi demascarea fraților, logodnicilor, părinților și a prietenilor mai apropiați, care ar fi cunoscut sau participat cu ceva la subminarea ori încălcarea legilor Statului. Printre altele, întreba de sur, de valută, de manifesta sau alte lucruri care ar fi înlesnit Securitatea.

La început mulți ziceau: „am declarat tot: nu mai am cu să spun”. Vorba aceasta era totdeauna priică de reacție violentă din partea lui, cu înjurături și bătaie, așa că ne învățasem să declarăm: „mă gândesc și am să vă spun”, iar el ne dădea timp de gândire cu priscointă.

Într-o zi, cam după vreo trei săptămâni de asemenea supliciu, am observat că începuse să scoată câte 5-6 din cameră și îi lina, nu știam unde, vrap câteva ore, după care, când se întorceau, îi scotea de pozilic, je dădea voie să se întindă pe prici, fără, însă, să vorbească ceva cu nimeni.

Nu-mi puteam închipui ce se întâmpla cu ei și o încercare pe care am făcut-o de a eflia aceeași, întrebând din ochi pe un vecin de prici, s-a soldat cu câteva pumni în cep de la plantonul care ne supraveghea.

După câteva serii de acestea, am văzut că nu în toate cazurile ieșirea rațională se încheia cu statul lungit pe prici. Unei se întorceau cu ochii umflați de bătaie și cu aerlinia sirtată cu furie de Turcanu, din cadrul usii.

— Întindeți pe masa!

Bietul nenorocit, care urla cu disperare sub loviturile nemiloase, crea o atmosferă de groază în sufletele tuturor; neabund nici unul dintre noi ce ne astegta pe fiecare.

Între timp, Turcanu mai făcea unele modificări în aranjamentul celor de pe prici, în funcție de impresiile ce și le făcea despre fiecare și în special după cum dădeau dovadă de sinceritate la autodemascare.

(va urma)

În numărul anterior al revistei (nr. 21), în partea 1 a acestui articol, în loc de semnătura plografă a autorului, părintele Justin Stefan Pavlen, a săpărit semnătura altui autor. Greșeala s-a produs la machetarea revistei, dar culpa ne aparține fiindcă noi, redacția, trebuie să observăm când revista a precizat în timp. Vă rugăm să ne lertati, stimate părinte.